Traducere neoficială

Comentariile UNHCR la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind integrarea străinilor în Republica Moldova)

I. Introducere

1. Oficiul Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați în Republica Moldova (în continuare „UNHCR") își exprimă recunoștința față de Ministerul Afacerilor Interne (MAI) pentru oportunitatea de a-și exprima punctul de vedere cu privire la Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative referitoare la integrarea străinilor în Republica Moldova (denumit în continuare „proiectul de lege"), inclusiv modificările propuse la Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut și Legea nr. 198/2007 privind asistența juridică garantată de stat.[10]

2. UNHCR formulează aceste comentarii în calitatea sa de agenție mandatată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite cu responsabilitatea de a oferi protecție internațională refugiaților și altor persoane aflate sub mandatul său, precum și de a sprijini guvernele în identificarea unor soluții durabile pentru problema refugiaților.[11] În conformitate cu Statutul său, UNHCR își exercită mandatul de protecție internațională, inter alia, prin „[p]romovarea încheierii și ratificării convențiilor internaționale privind protecția refugiaților, supravegherea aplicării acestora și propunerea de amendamente la acestea."[12] Responsabilitatea de supraveghere a UNHCR, prevăzută în Statutul său, este reiterată la art. 35 din Convenția din 1951 privind statutul refugiaților („Convenția din 1951")[13] potrivit căruia statele părți se angajează să „coopereze cu Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați […]în exercitarea funcțiilor sale și, în special, să faciliteze îndeplinirea obligației acestuia de a supraveghea aplicarea dispozițiilor Convenției". Aceeași prevedere se regăsește și la art. II al

---

[10] *Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind integrarea străinilor în Republica Moldova) disponibil pe: https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-2742011-privind-integrarea-strainilor-in-republica-m/16070.*

[11] *Adunarea Generală a ONU, Statutul Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați, 14 decembrie 1950, A/RES/428(V), disponibil la: https://www.refworld.org/legal/constinstr/unga/1950/72586 ("Statutul").*

[12] *Ibid., alin. 8(a).*

[13] *Adunarea Generală a ONU, Convenția privind statutul refugiaților, 28 iulie 1951, Națiunile Unite, Treaty Series, vol. 189, p. 137, disponibil la: https://www.refworld.org/docid/3be01b964.html. Conform articolului 35 alineatul (1) din Convenția din 1951, UNHCR are „obligația de a supraveghea aplicarea dispozițiilor Convenției".*

Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților („Protocolul din 1967").[14]

3. Responsabilitatea de supraveghere a UNHCR este exercitată, în parte, prin emiterea unor ghiduri de interpretare privind sensul dispozițiilor și termenilor conținuți în instrumentele internaționale referitoare la refugiați, în special în Convenția din 1951. Astfel de ghiduri sunt incluse în Manualul UNHCR privind procedurile și criteriile de determinare a statutului de refugiat, precum și în Ghidurile ulterioare privind protecția internațională („Manualul UNHCR").[15] UNHCR își exercită, de asemenea, responsabilitatea de supraveghere prin formularea de comentarii asupra propunerilor legislative și de politici care au impact asupra protecției și soluțiilor durabile pentru persoanele aflate sub mandatul său.

4. Prin urmare, secțiunile următoare includ observații referitoare la diverse aspecte ale proiectului de lege, abordând anumite puncte selectate în privința cărora pot fi necesare clarificări sau ajustări suplimentare pentru a asigura securitatea juridică, garanțiile procedurale, accesul efectiv la drepturi și rezultate sustenabile în procesul de integrare a persoanelor vizate de amendamentele propuse. UNHCR își exprimă disponibilitatea de a oferi clarificări suplimentare, după cum va fi considerat util, și de a continua dialogul cu MAI în vederea îmbunătățirii în continuare a proiectului de lege, cu implicarea altor părți interesate relevante.

II. Observații generale

5. UNHCR salută eforturile reflectate în proiectul de lege de consolidare și actualizare suplimentară a cadrului juridic care reglementează integrarea străinilor în Republica Moldova, în lumina evoluțiilor normative și de politici recente din domeniile migrației și azilului, pe care Republica Moldova le promovează, în principal, ca parte a procesului său de aderare la UE. UNHCR apreciază în mod pozitiv intenția de a îmbunătăți eficiența, accesibilitatea și caracterul incluziv al măsurilor de integrare, precum și de a consolida coordonarea interinstituțională și cooperarea cu organizațiile naționale și internaționale fără scop lucrativ.

---

[14] Adunarea Generală a ONU, Protocol privind statutul refugiaților, 31 ianuarie 1967, Națiunile Unite, Treaty Series, vol. 606, p. 267, disponibil la: https://www.refworld.org/docid/3ae6b3ae4.html. Responsabilitatea de supraveghere a UNHCR a fost reflectată, de asemenea, în dreptul UE, inclusiv prin trimitere generală la Convenția din 1951 în articolul 78 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

[15] UNHCR, Manual privind procedurile și criteriile de determinare a statutului de refugiat și Liniile directoare privind protecția internațională în temeiul Convenției din 1951 și al Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților, aprilie 2019, HCR/1P/4/ENG/REV. 4, disponibil la: https://www.refworld.org/docid/5cb474b27.html.

6. UNHCR observă, de asemenea, în mod pozitiv o serie de amendamente propuse menite să îmbunătățească coordonarea procesului de integrare, inclusiv instituirea unui grup de lucru interinstituțional, elaborarea unor planuri individualizate de integrare bazate pe necesitățile identificate și implicarea sporită a autorităților publice relevante și a organizațiilor necomerciale în implementarea măsurilor de integrare. Astfel de măsuri pot contribui la crearea unui cadru de integrare mai coerent, previzibil și adaptat nevoilor persoanelor vizate.

7. UNHCR reamintește că măsurile eficiente de integrare sunt esențiale pentru asigurarea accesului la servicii de sănătate, educație, ocuparea forței de muncă și alte drepturi fundamentale pentru beneficiarii protecției internaționale, apatrizii și alți străini care au reședință legală în Republica Moldova. Dincolo de garantarea drepturilor, integrarea promovează demnitatea și coeziunea socială prin faptul că permite refugiaților să își reconstruiască viața și să contribuie la comunitățile gazdă prin participare economică, schimb cultural și implicare civică. Politicile de integrare incluzivă consolidează autonomia persoanelor, reduc dependența pe termen lung și generează beneficii reciproce, contribuind, în ultimă instanță, la consolidarea rezilienței, stabilității și coeziunii sociale atât pentru refugiați, cât și pentru societățile gazdă.[16]

III. Observații specifice

a. Limitări privind domeniul de aplicare a legii

i. Accesul în timp util la măsurile de integrare

8. UNHCR observă că, în dispoziția referitoare la organizarea sesiunilor de acomodare socioculturală, obligatorii pentru beneficiarii protecției internaționale, amendamentul prevăzut la pct. 10.1 (art. 10 alin. (7)) înlocuiește termenul fix de 90 de zile cu formularea „o perioadă rezonabilă, în funcție de capacitatea instituțională”. Aceste sesiuni includ instruiri privind valorile și tradițiile naționale, statul de drept și principiile acestuia, sistemul de organizare politico-administrativă al Republicii Moldova, diversitatea culturală și normele conviețuirii pașnice. Deși UNHCR nu are preocupări specifice cu privire la această nouă formulare, se recomandă includerea solicitanților de azil în aceste sesiuni, în pofida excluderii lor explicite din domeniul de aplicare al legii. Ar putea fi vizate anumite categorii de solicitanți de azil, precum cei

[16] *Comitetul Executiv al Programului Înaltului Comisar (ExCom), Concluzia nr. 104 (LVI): Integrarea locală – adoptată de Comitetul Executiv (2005), nr. 104 (LVI) 2005, 7 octombrie 2005, https://www.refworld.org/policy/exconc/excom/2005/114429 [accesat la 15 mai 2026]; Comitetul Executiv al Programului Înaltului Comisar (ExCom), Concluzia nr. 117 (LXXV): Soluții durabile și căi complementare – adoptată de Comitetul Executiv (2024), nr. 117 (LXXV), octombrie 2024, https://www.refworld.org/policy/exconc/excom/2024/148870 [accesat la 15 mai 2026].*

care au depus o cerere și se află pe teritoriul țării pentru o perioadă determinată de timp (de exemplu, câteva luni), cei care sunt angajați în muncă sau cei proveniți din aceeași țară de origine. Accesul prompt la măsurile de integrare constituie o componentă esențială a integrării timpurii și a incluziunii efective. În plus, din punct de vedere practic, organizarea instruirilor pentru grupuri mai mari ar reduce costurile și ar spori impactul acestora.

9. Accesul timpuriu la măsurile de integrare îmbunătățește atât rezultatele de protecție, cât și perspectivele de incluziune pe termen lung pentru persoanele strămutate forțat. Promovarea autonomiei încă de la început reduce dependența, păstrează demnitatea, consolidează coeziunea socială și permite refugiaților și solicitanților de azil să contribuie economic și social la comunitățile gazdă. Aranjamentele privind soluțiile cuprinzătoare ar trebui dezvoltate cât mai devreme posibil, iar în practică, amânarea accesului la cursuri de limbă, educație, ocuparea forței de muncă și orientare comunitară până la acordarea formală a statutului de protecție internațională prelungește adesea excluderea și crește costurile viitoare de integrare. Prin urmare, măsurile de integrare ar trebui să fie disponibile și solicitanților de azil, în special având în vedere durata frecventă a procedurilor de azil și dovezile clare că incluziunea timpurie susține rezultate mai sustenabile de integrare atât pentru indivizi, cât și pentru societățile gazdă.[17]

ii. Accesul la măsurile active ale pieței muncii (MAPM) pentru beneficiarii de protecție temporară

10. Beneficiarii protecției temporare sunt în prezent excluși din domeniul de aplicare al legii. Aceștia au acces la servicii de bază de ocupare a forței de muncă, însă rămân excluși de la măsurile active ale pieței muncii (MAPM), inclusiv formarea profesională, subvențiile pentru ocuparea forței de muncă și alte forme de sprijin pentru integrarea pe piața muncii prevăzute ca parte a măsurilor de integrare din lege. Extinderea accesului la astfel de măsuri ar putea sprijini o integrare mai rapidă pe piața muncii, ar stimula ocuparea calificată, ar promova autonomia și ar reduce dependența. Analizele socio-economice disponibile[18] indică, de asemenea, un potențial semnificativ de activare pe piața muncii în rândul beneficiarilor protecției temporare, în timp ce impactul fiscal estimat pare gestionabil și ar putea fi implementat gradual. O creștere a ocupării formale ar putea contribui, în timp, la venituri fiscale mai mari,

---

[17] Directiva (UE) 2024/1346 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională, relevantă pentru Republica Moldova în contextul aderării sale la UE, face referire la standarde privind măsurile de integrare timpurie. Aceste standarde includ, printre altele, învățarea limbii și dezvoltarea competențelor, cultivarea capacității de a acționa autonom, accesul timpuriu la piața muncii, accesul la educație și asistență medical. Pentru bune practici din statele membre ale UE, a se vedea proiectul Language buddy project, care reunește bune practice din 8 țări UE, care include inițiative privind învățarea limbii, mentoratul și consolidarea comunității. De asemenea, este relevant setul deinstrumente al UNHCR privind incluziunea eficientp a refugiaților la nivel local, care include bune practici din diferite state și care poate servi drept referință.

[18] UNHCR Moldova, în colaborare cu Banca Mondială și Joint Data Center on Forced Displacement, „Valorificarea potențialului forței de muncă a refugiaților: estimarea cererii pentru măsuri active de ocupare a forței de muncă în rândul beneficiarilor de protecție temporară din Ucraina în Republica Moldova", februarie 2026, Engleză și Română; Nota UNHCR privind Estimarea cererii pentru măsuri active de ocupare a forței de muncă.

contribuții mai ridicate la asigurările sociale și la creșterea puterii de cumpărare.

11. În același timp, extinderea planificată a măsurilor active ale pieței muncii (MAPM) în 2026, inclusiv în contextul Planului de creștere al UE pentru Republica Moldova și al reformelor mai ample ale Guvernului în domeniul pieței muncii, creează condiții favorabile pentru includerea graduală a unor beneficiari suplimentari, fără a genera presiuni disproporționate asupra sistemului existent. Documentele de planificare guvernamentale disponibile public indică faptul că bugetul și capacitatea de implementare pentru MAPM în 2026 sunt preconizate să crească de patru ori comparativ cu anii anteriori.

12. UNHCR recomandă modificarea Legii nr. 274/2011 și a Legii nr. 105/2018 pentru a permite beneficiarilor protecției temporare accesul la măsurile active ale pieței muncii. În acest sens, ar putea fi luate în considerare următoarele amendamente:

a. La art. 2 alin. (2) lit. (b) din Legea nr. 274/2011, se completează textul cu următoarea formulare: „cu excepția accesului la măsurile de promovare a ocupării forței de muncă și la măsurile active ale pieței muncii, în condițiile stabilite de Legea nr. 105/2018 cu privire la romovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj”.
b. La art. 2 alin. (2) din Legea nr. 105/2018, după referința la „Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova” se adaugă următoarea formulare: „inclusiv persoanele menționate la art. 2 alin. (2) lit. (b) din aceeași lege”.

b. Măsuri de protecție privind sprijinul material și cazarea pentru beneficiarii vulnerabili ai protecției internaționale

13. UNHCR ia act cu îngrijorare de amendamentele propuse la art. II pct. 1 și 2, prin care se abrogă art. 33 alin. (2) și art. 91 alin. (3) din Legea nr. 270/2008, care ofereau posibilitatea beneficiarilor protecției internaționale de a solicita asistență financiară pentru o perioadă de șase luni. În plus, în temeiul art. I pct. 19.1, art. 27 alin. (2) din Legea nr. 274/2011 este modificat astfel încât durata posibilității de cazare gratuită pentru beneficiarii vulnerabili ai protecției internaționale este redusă de la șase la trei luni. Luate împreună, aceste modificări pot reduce semnificativ nivelul sprijinului material disponibil în perioada inițială de integrare pentru beneficiarii protecției internaționale cu nevoi speciale și cu perspective limitate de autonomie financiară imediată.

14. UNHCR reamintește că beneficiarii protecției internaționale se confruntă adesea, și după recunoașterea statutului, cu dificultăți semnificative, inclusiv în ceea ce privește accesul la locuințe stabile, ocuparea unui loc de muncă, servicii de sănătate și alte servicii

esențiale. Persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități, gospodăriile monoparentale, supraviețuitorii violenței și persoanele cu afecțiuni medicale grave pot necesita perioade mai îndelungate de sprijin și cazare pentru a atinge un nivel minim de stabilitate și o integrare sustenabilă. În acest context, eliminarea simultană a posibilității de solicitare a asistenței financiare și reducerea perioadei de cazare pot crește riscurile de lipsă de adăpost, sărăcie extremă, excluziune socială și adoptare a unor mecanisme negative de adaptare, reducând totodată perspectivele de integrare pe termen lung.

15. Deși nota explicativă face trimitere la forme alternative de sprijin material prevăzute de hotărârea Guvernului nr. 720/2025, UNHCR observă că aceste măsuri sunt destinate solicitanților de azil, ca parte a condițiilor materiale de recepție, și nu beneficiarilor protecției internaționale după recunoașterea statutului. De asemenea, nota explicativă nu demonstrează în mod suficient că beneficiarii protecției internaționale vor continua să aibă acces efectiv la un sprijin material adecvat în urma amendamentelor propuse.

16. UNHCR mai arată că, în temeiul art. 31 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2024/1347 al Parlamentului European și al Consiliului (Regulamentul privind calificarea), care va intra în vigoare la 12 iunie 2026 pentru statele membre ale UE, beneficiarii protecției internaționale ar trebui să aibă acces la securitate socială și asistență în condiții echivalente cu cele aplicabile cetățenilor naționali. Deși Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene, acest aspect este relevant în contextul procedurii sale de aderare și al alinierii la acquis-ul comunitar. În consecință, chiar dacă statele păstrează o anumită marjă de apreciere în ceea ce privește forma asistenței acordate, reformele care reduc garanțiile existente ar trebui să continue să asigure condiții compatibile cu demnitatea umană și cu integrarea efectivă.

17. UNHCR recomandă reanalizarea propunerii de abrogare a art. 33 alin. (2) și a art. 91 alin. (3) din Legea nr. 270/2008, precum și menținerea posibilității de cazare gratuită pentru beneficiarii vulnerabili ai protecției internaționale pentru o perioadă de șase luni, în conformitate cu art. 27 alin. (2) din Legea nr. 274/2011. Orice reformă a cadrului de asistență ar trebui să asigure că beneficiarii protecției internaționale continuă să aibă acces efectiv la un sprijin material și la servicii de cazare adecvate, în special în perioada inițială de integrare și în cazurile care implică situații de vulnerabilitate accentuată.

c. Crearea noului grup de lucru și elaborarea Planului individual de integrare (PII)

18. Art. 34 din Legea nr. 274/2011, care reglementează mecanismul de coordonare a procesului de integrare, este modificat pentru a include crearea unui „Grup de lucru interinstituțional privind incluziunea

străinilor în măsurile de integrare". Se prevede, de asemenea, la alin. (1) al acestui articol, că organizarea și funcționarea acestuia sunt aprobate de Guvern. Potrivit alin. (2) al art. 34 modificat, „*Grupul de lucru se întrunește de două ori pe an sau ori de câte ori este necesar pentru a discuta planurile individuale de integrare pentru străini, elaborate în conformitate cu art. 22, pentru a evalua procesul de integrare și a identifica deficiențe în implementarea activităților de integrare, pentru a planifica activități comune și pentru a sistematiza informațiile în domeniul integrării.*" În art. 22 modificat se prevede că „*planul individual de integrare se elaborează pe baza nevoilor individuale identificate în cadrul interviului prevăzut la art. 21 de către autoritatea competentă pentru străini*". De asemenea, se stipulează că grupul de lucru poate fi implicat în elaborarea PII în cazurile beneficiarilor cu nevoi speciale. Art. 30 și noul art. 30[1] prevăd în continuare implicarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, respectiv a Ministerului Sănătății, în procesul de elaborare a planurilor individuale de integrare. În consecință, implicarea mai multor actori în elaborarea PII, în special în situațiile în care mecanismele de trimitere sunt utilizate în exces, poate crea o procedură excesiv de complexă, conducând potențial la întârzieri și la acumularea unui număr mare de cazuri restante.

19. UNHCR recomandă ca grupul de lucru să își mențină un rol sistemic, axat pe supravegherea cadrului normativ general și a implementării măsurilor de integrare, fără a fi implicat în mod sistematic în elaborarea PII. Legea nr. 274/2011, astfel cum este modificată, ar trebui să definească în mod clar procedura de elaborare a PII, specificând că acesta este întocmit de lucrători sociali sau responsabili de caz desemnați în cadrul autorității competente pentru străini. Numai în circumstanțe excepționale și specifice, cazurile ar trebui escaladate către grupul de lucru și/sau către structurile instituționale ale ministerelor. Aceste circumstanțe excepționale ar trebui să fie clar definite în actul normativ care reglementează organizarea și funcționarea grupului de lucru.

d. Acces echitabil al persoanelor apatride la măsuri de integrare

20. UNHCR observă că persoanele apatride care au reședință legală în Republica Moldova se confruntă cu provocări de integrare comparabile cu cele întâmpinate de beneficiarii protecției internaționale, în special în ceea ce privește accesul la ocuparea forței de muncă, educație, servicii de sănătate și alte servicii esențiale, unde cunoașterea limbii române constituie adesea o condiție practică prealabilă. Conform legislației naționale, cunoașterea limbii de stat este necesară sau facilitează în mod semnificativ accesul efectiv la o gamă largă de drepturi și oportunități, inclusiv interacțiunea cu autoritățile publice, participarea la educație și accesul pe piața muncii. În conformitate cu Legea nr. 200/2010, persoanele apatride sunt recunoscute ca o categorie distinctă de străini cu reședință legală și care beneficiază de

un set de drepturi și obligații. În același timp, Legea nr. 274/2011 are drept scop facilitarea integrării sociale, economice și culturale a străinilor care au reședință legală în Republica Moldova. În practică însă, cadrul juridic actual nu asigură faptul că persoanele apatride beneficiază de măsuri de integrare în mod echitabil comparativ cu beneficiarii protecției internaționale, deși ambele categorii pot necesita sprijin specific pentru a atinge autonomia și a participa pe deplin în societate.

21. În opinia UNHCR, această distincție nu este justificată. Toate măsurile de integrare disponibile în prezent pentru beneficiarii protecției internaționale, inclusiv cursurile gratuite de limbă română, planurile individualizate de integrare, serviciile de consiliere și alte forme de sprijin, ar trebui să fie accesibile în mod egal persoanelor apatride care au reședință legală în țară.

22. Mai concret, art. 5 alin. (1) lit. (a) din Legea nr. 274/2011 stabilește măsurile de integrare pentru toate categoriile de străini acoperite de domeniul de aplicare al legii (art. 2 alin. (1)), incluzând astfel și persoanele apatride. Cu toate acestea, art. 6 (atât înainte, cât și după modificare) reglementează accesul la asistență pentru persoanele cu nevoi speciale, în condiții specifice, exclusiv pentru beneficiarii protecției internaționale. În art. 3, care conține definițiile utilizate în lege, doar beneficiarii protecției internaționale sunt menționați explicit ca fiind o categorie cu nevoi speciale acoperită de lege. O anumită incertitudine este generată și de faptul că art. 17 privind accesul la asistență socială și securitate socială se aplică în mod egal tuturor categoriilor de străini acoperite de domeniul de aplicare al legii. În plus, art. 11 privind cursurile de limbă română prevede la alin. (10) că beneficiarii protecției internaționale beneficiază gratuit de aceste cursuri, în timp ce la alin. (8) se stipulează că persoanele apatride au acces la cursuri contra cost (deși pot fi acordate anumite facilități). În final, UNHCR ia act de faptul că Capitolul II al legii, intitulat „Desfășurarea procesului de integrare”, prevede o serie de drepturi și măsuri de integrare pentru toți străinii incluși în domeniul de aplicare al legii, inclusiv persoanele apatride. Cu toate acestea, doar beneficiarii protecției internaționale pot fi incluși în programul de integrare, care include planul individual de integrare (art. 21 și următoarele).

23. UNHCR înțelege că accesul la drepturi și servicii ar putea să nu fie identic pentru cele două categorii de străini (persoane apatride și beneficiari ai protecției internaționale). Cu toate acestea, dispozițiile legii par să varieze semnificativ în ceea ce privește domeniul lor de aplicare, generând o anumită incertitudine cu privire la ce se aplică fiecărei categorii. În plus, situația persoanelor apatride din Republica Moldova, vulnerabilitatea acestora și nevoia de integrare sunt de o natură similară cu cea a beneficiarilor protecției internaționale, iar acest aspect ar trebui reflectat în mod corespunzător în lege.

24. UNHCR recomandă clarificarea domeniului de aplicare al legii în ceea ce privește diferitele categorii de străini și asigurarea faptului că persoanele apatride beneficiază de drepturi și servicii similare în materie de integrare cu cele acordate beneficiarilor protecției internaționale. Dispoziții indicative în acest sens includ art. 6, art. 11 și art. 21 și următoarele din Legea nr. 274/2011.

e. Informații care trebuie furnizate beneficiarilor protecției internaționale

25. Art. 8 din Legea nr. 274/2011, prevede la alin. (3) „informarea străinului cu privire la drepturile și obligațiile sale la momentul recunoașterii statutului de apatrid sau de beneficiar al protecției internaționale (printre altele)". Alineatul este modificat pentru a include necesitatea comunicării într-o limbă pe care persoana o înțelege, însă elimină prevederea potrivit căreia beneficiarul trebuie să semneze un document oficial care atestă faptul că a fost informat. Trebuie reiterat că drepturile și obligațiile unei persoane recunoscute ca apatrid sau ca beneficiar al protecției internaționale sunt numeroase și implică interacțiunea cu diverse instituții. În acest context, se recomandă furnizarea unui document scris, tradus într-o limbă pe care persoana o înțelege, care să fie înmânat beneficiarilor și care să includă și informații privind modul de solicitare a măsurilor de integrare.

26. UNHCR recomandă includerea, la para. 3 al art. 8 modificat din Legea nr. 274/2011, a prevederii potrivit căreia informarea privind conținutul drepturilor și obligațiilor, inclusiv accesul la măsurile de integrare ale străinilor, la momentul recunoașterii statutului de apatrid sau de beneficiar al protecției internaționale (printre altele), trebuie să fie furnizată în scris, într-o limbă pe care persoana o înțelege.

IV. Concluzii

27. În contextul consultărilor privind proiectul de lege, UNHCR salută eforturile continue ale autorităților de a consolida cadrul juridic și instituțional care reglementează integrarea străinilor în Republica Moldova și dorește să reitereze importanța revizuirii anumitor aspecte ale amendamentelor propuse, în vederea asigurării accesului efectiv la drepturi, a unor rezultate sustenabile de integrare și a respectării depline a standardelor internaționale și europene aplicabile.

28. UNHCR are încredere că MAI va acorda atenția cuvenită comentariilor și recomandărilor formulate de UNHCR. UNHCR rămâne angajat să sprijine autoritățile Republicii Moldova și își menține disponibilitatea de a oferi în continuare suport tehnic, expertiză și clarificările necesare.

UNHCR

19 mai 2026